

Bedrijfs- economische kencijfers

b&u- en gww-bedrijven 2024

eib
Economisch Instituut
voor de Bouw

Het auteursrecht voor de inhoud berust geheel bij de Stichting Economisch Instituut voor de Bouw. Overnemen van de inhoud (of delen daarvan) is uitsluitend toegestaan met schriftelijke toestemming van het EIB. Het is geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in artikelen en dergelijke, mits daarbij de bron duidelijk en nauwkeurig wordt vermeld.

Maart 2026

Bedrijfs- economische kencijfers

b&u- en gww-bedrijven 2024

Max de Lange
Manchariy Vijayabalan

Inhoudsopgave	
Conclusies op hoofdlijnen	7
1 Hoofdaannemers b&u	9
1.1 Ontwikkelingen in de omzet	9
1.2 Ontwikkelingen in de bedrijfseconomische kencijfers b&u	10
2 Hoofdaannemers gww	14
2.1 Ontwikkelingen in de omzet	14
2.2 Ontwikkelingen in de bedrijfseconomische kencijfers	16
Onderzoeksverantwoording	18
Begrippen en formules	19

Conclusies op hoofdlijnen

In dit rapport worden de bedrijfseconomische ontwikkelingen in 2024 weergegeven bij bedrijven in de burgerlijke en utiliteitsbouw (b&u) en bedrijven in de grond-, water- en wegenbouw (gww), die voornamelijk als hoofdaannemer of bouwondernemer werkzaam zijn.

In 2024 is de bedrijfseconomische situatie bij de b&u licht gedaald met 1,3 procentpunt. Er was een stijging zichtbaar van het winstpercentage (resultaat voor belasting) bij zowel het midden- als grootbedrijf. Ook steeg het totale winstpercentage met 3,9 procentpunt naar 5,9%. Ondanks de stijgende winstpercentages waren er wel minder bedrijven die winst wisten te maken. Dit daalde met drie procentpunten naar 89%. De omzetverdeling toont aan dat het aandeel woningniewbouw is gestegen ten opzichte van onderhoud.

In de gww is de totale omzet praktisch gelijk gebleven. De gemiddelde winstmarge daalde in 2024 en kwam uit op 6,7% (in 2023 was dit nog 7,5%). De daling van de winstmarge lag volledig bij het grootbedrijf. Bij het klein- en middenbedrijf steeg de winstmarge namelijk of bleef die gelijk. Het percentage gww-hoofdaannemers dat er in 2023 in slaagde winst te maken steeg licht naar 86% (2023: 85%). Uit de verdeling van de binnenlandse omzet blijkt dat het aandeel nieuwbouw & herstel binnen de gww sector ook is gestegen ten koste van onderhoud.

1 Hoofdaannemers b&u

Dit hoofdstuk gaat in op belangrijke bedrijfseconomische ontwikkelingen bij b&u-hoofdaannemers in 2024. Hierbij komen ontwikkelingen in omzet en bedrijfseconomische kencijfers aan bod.

1.1 Ontwikkelingen in de omzet

Omzet in 2024 licht gedaald

B&u-hoofdaannemers boekten in 2024 een totale omzet van circa € 28 miljard (zie tabel 1.1). In vergelijking met 2023 is de totale omzet met ruim € 380 miljoen, ofwel 1,3%, gedaald.

Tabel 1.1 Verdeling van de omzet van b&u-hoofdaannemers, lopende prijzen, 2023-2024 (mln euro)

	Omzet uit bouwbedrijf		Omzet uit nevenactiviteit	Totale omzet
	Binnenland	Buitenland ¹		
2023	28.607	98	116	28.770
2024	27.957	71	354	28.382

¹ Omzet van in Nederland gevestigde werkmaatschappijen met Nederland als voornaamste werkgebied

Bron: EIB

Omzetaandeel nieuwbouw gestegen

Het aandeel van omzet uit nieuwbouw steeg ten opzichte van 2023 met vier procentpunt en kwam uit op 65% (zie tabel 1.2). Het grootste aandeel in de nieuwbouw was opnieuw dat van woningen. Het aandeel onderhoud van woningen en onderhoud van gebouwen daalde met vijf procentpunt. Hiermee kwam het totale aandeel van onderhoud op 31% uit ten opzichte van 36% in 2023. De daling binnen onderhoud is zowel zichtbaar bij onderhoud van gebouwen als onderhoud van woningen.

Woningcorporaties in belang gestegen.

Bij de opdrachtgevers nam het aandeel van de woningcorporaties met vijf procentpunt toe in 2024 naar 18% als aandeel van de totale b&u, de eerste stijging sinds 2022. Bedrijven (28%) waren het grootste aandeel in de omzet, maar dit aandeel daalde licht met twee procentpunt. Behalve de grote stijging bij het aandeel woningcorporaties waren er geen significante verschuivingen.

Bouwteams opnieuw belangrijkste wijze van opdrachtverzekrijging

Circa een kwart van het omzetaandeel is in 2024 verkregen door bouwteam-opdrachten. Dit is 1 procentpunt minder dan in 2022. De verschuivingen vonden vooral plaats bij het aandeel verkregen uit eigen risicobouw (-5 procentpunt), onderhandse aanbestedingen (+4 procentpunt) en enkelvoudige uitnodiging (-3 procentpunt).

Tabel 1.2 Verdeling van de binnenlandse omzet van b&u-hoofdaannemers, per grootteklasse in arbeidsjaren, 2023-2024

	< 21		21-100		> 100		Totaal	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Marktsectoren in %								
Nieuwbouw woningen	29	35	42	46	34	38	37	41
Nieuwbouw gebouwen	16	12	25	23	30	31	24	24
Nieuwbouw totaal	45	47	67	69	64	69	61	65
Onderhoud woningen	34	23	15	17	13	15	19	17
Onderhoud gebouwen	18	22	15	11	22	12	17	13
Onderhoud totaal	53	44	14	28	35	28	36	31
Overige activiteiten	3	9	4	3	1	4	3	4
Opdrachtgevers in %								
Overheid ¹	5	5	15	13	12	13	12	11
Woningcorporaties	6	6	15	17	17	24	13	18
Bedrijven	17	19	13	24	36	35	30	28
Hoofdaannemers	15	22	28	16	16	6	12	13
Particulieren	43	29	6	20	8	10	18	17
Overige ²	15	19	19	11	10	12	14	13
Wijze van opdrachtverrijging in %								
Aanbesteding								
- openbaar	5	8	15	9	14	22	13	14
- onderhands	18	12	13	13	19	12	17	12
Enkelvoudige uitnodiging	20	16	10	15	6	10	10	13
Klantenwerk	28	31	13	14	10	10	14	15
Eigen risicobouw	8	7	15	10	16	8	14	9
Bouwteam	11	19	24	24	28	28	24	25
Turnkey	2	1	6	11	4	4	5	6
Overige wijze	9	7	2	4	4	5	4	5

¹ Onder overheid is begrepen rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en overige publiekrechtelijke lichamen

² Inclusief bouw voor eigen risico

Bron: EIB

1.2 Ontwikkelingen in de bedrijfseconomische kencijfers b&u

De kencijfers in tabel 1.3 geven inzicht in de financiële verhoudingen van b&u-hoofdaannemers aan het einde van het boekjaar (31 december) en maken zo een vergelijking tussen perioden en bedrijven in verschillende grootteklassen mogelijk.

Winstmarge middenbedrijf sterk gestegen

De marge steeg sterk bij het middenbedrijf; het resultaat voor belasting (als percentage van de omzet) steeg van 2,2% in 2023 naar 7% in 2024. Het grootbedrijf zag een lichtere winstmarge stijging, van 0,7 procentpunt. Bij het kleinbedrijf daalde de winstmarge, van 5,9% naar 5,2%. Over de gehele b&u bedroeg de winstmarge in 2024 5,9%, 2 procentpunt hoger dan in 2023. Deze stijging komt dus vooral uit het middenbedrijf, maar ook het grootbedrijf droeg hieraan bij. Binnen de kostenstructuur is het aandeel verbruik gedaald en aandeel van arbeid gestegen.

Kleiner aandeel winstmakende b&u-bedrijven

Het percentage b&u-hoofdaannemers dat er in 2024 in slaagde winst te maken daalde ten opzichte van 2023 met drie procentpunten naar 89%. Dit is dus ondanks het stijgende percentage bij het resultaat voor belasting. Bij het kleinbedrijf daalde het percentage winstmakers het meeste, van 92% naar 79%. Bij het middenbedrijf steeg het percentage van 92% naar 96%, bij het grootbedrijf daalde het aandeel winstmakers licht naar 94%.

Toegevoegde waarde per werkende gestegen

De toegevoegde waarde per direct werkende is ten opzichte van 2023 met €11.000 gestegen. Dit kwam vooral door een stijging bij het middenbedrijf en het kleinbedrijf.

Solvabiliteit daalt licht

De gemiddelde solvabiliteit daalde licht, dit kwam voort uit het middenbedrijf en het grootbedrijf. De liquiditeit, de mate waarin b&u-hoofdaannemers direct opeisbare schulden kunnen betalen, geeft een gemengd beeld. De quick ratio daalde met 15 procentpunten, terwijl de current ratio juist steeg met vijf procentpunten.

Debiteuren en-crediteurentermijnen dalen

De debiteuren- en crediteurentermijn, de termijnen waarop opdrachtgevers en b&u-hoofdaannemers zelf facturen betalen, zijn ten opzichte van 2024 gedaald. De daling komt voort uit het midden- en grootbedrijf, terwijl er bij het kleinbedrijf juist een stijging was waar te nemen.

Minder efficiënt gebruik van het beschikbare vermogen

B&u-bedrijven hebben in 2024 meer efficiënt gebruik gemaakt van het beschikbare vermogen; de omlooptijd van het vermogen is met vijf dagen afgenomen tot 126 dagen. Opnieuw was het kleinbedrijf hier de uitbijter, daar steeg het vermogensbeslag namelijk sterk van 135 dagen naar 162 dagen.

Netto vermogensbeslag stijgt sterk

Het netto vermogensbeslag laat de termijn zien waarop, per saldo, geïnvesteerd vermogen in onderhanden werk vastligt. Het netto vermogensbeslag was in 2023 31 dagen. Een stijging van 13 dagen t.o.v. 2023. Het netto vermogensbeslag steeg binnen alle grootteklassen. Het netto vermogensbeslag was meerdere jaren relatief laag. Dit kwam waarschijnlijk doordat een groter deel van het vermogen gefinancierd werd door (voor-)uitbetaling van gedeelten van de aanneemsom door opdrachtgevers. Per saldo lag er dan relatief minder vermogen in voorraden en onderhanden werk vast. Het moet nog blijken of de verandering van dit jaar een duurzame kentering is.

Rentabiliteit vermogen flink gestegen

De winstgevendheid van b&u hoofdaannemers, uitgedrukt in de rentabiliteit van het totaal vermogen (RTV) en eigen vermogen (REV), steeg in 2023 naar respectievelijk 18,2% en 39,9%. Dit zijn relatief grote stijgingen. In de afzonderlijke grootteklassen zijn deze stijgingen in de RTV en REV vooral waar te nemen bij het grootbedrijf en het middenbedrijf. Voor het kleinbedrijf lieten deze categorieën juist een daling zien.

Tabel 1.3 Bedrijfseconomische kencijfers van b&u-hoofdaannemers, per grootteklasse in arbeidsjaren, 2023-2024

	< 21		21-100		> 100		Totaal	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Kostenstructuur in % van de omzet								
Verbruik	70,6	72,8	78,5	72,6	78,8	77,0	77,3	74,4
Arbeid	16,2	14,4	13,7	14,0	11,4	13,1	13,1	13,8
- Directe loonkosten							7,4	8,4
- Indirecte loonkosten							5,6	5,4
Overig	7,3	7,6	5,5	6,3	5,3	4,7	5,9	5,9
- Afschrijvingen	1,4	1,4	0,9	0,9	1	0,9	1	1,0
- Rentekosten	0,4	0,5	0,4	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3
- Overige kosten n.e.g. ¹	5,5	5,7	4,3	5,2	4,1	3,6	4,4	4,7
Diverse baten en lasten							-0,2	0,3
Resultaat voor belasting ²	5,9	5,2	2,2	7,0	4,5	5,2	3,9	5,9
Kencijfers per werkende x € 1.000								
Bruto omzet	365	513	545	518	695	565	553	534
Toegevoegde waarde	87	110	94	115	119	110	101	112
Loonkosten	59	74	75	73	79	74	72	73
Toegevoegde waarde per direct werkende	115	158	168	196	251	219	175	193
Toegevoegde waarde per € 100 direct loon	200	220	217	257	322	267	246	251
Arbeidsinkomenquote (%)	68	67	80	63	66	67	71	66
% direct werkenden	76	70	56	59	49	50	58	58
Financiële kencijfers								
<i>Liquiditeit in %</i>								
Quick ratio	150	131	168	155	147	132	155	140
Current ratio	176	180	197	200	166	172	179	184
<i>Solvabiliteit</i>								
% schulden in totaal vermogen	58	58	52	50	61	59	57	55
Ratio schulden-eigen vermogen	138	138	108	100	156	144	133	123
<i>Vermogensbeheer in dagen</i>								
Omlooptijd vermogen	135	162	131	123	128	116	131	126
Debiteurentermijn	30	40	40	33	36	33	36	33
Crediteurentermijn	41	58	43	35	45	33	43	38
Nettovermogensbeslag	18	35	22	29	14	31	18	31
<i>Rentabiliteit in %</i>								
Rentabiliteit totaal vermogen	17,2	12,7	7,3	21,5	13,6	17,3	11,8	18,2
Rentabiliteit eigen vermogen	38,4	27,8	13,1	41,4	32,9	41,2	25,3	38,9

¹ Inclusief diverse baten en lasten

² Indien van toepassing is op het resultaat een ondernemersloon van € 56.000 in mindering gebracht

Bron: EIB

2 Hoofdaannemers gww

Dit hoofdstuk gaat in op belangrijke bedrijfseconomische ontwikkelingen bij gww-hoofdaannemers in 2024. Ook komen hier achtereenvolgens de ontwikkelingen in omzet en bedrijfseconomische kencijfers aan bod.

2.1 Ontwikkelingen in de omzet

Omzet in 2024 gestagneerd

Gww-hoofdaannemers boekten in 2024 een totale omzet van circa € 9,3 miljard (zie tabel 2.1). De totale omzet is stabiel ten opzichte van 2023. De omzet afkomstig van bouwbedrijven is echter gedaald. Dit sluit aan bij het algemene beeld in de bouwsector. Het is relatief opvallend, omdat de omzet voor de gehele gww sector in 2024 met een paar procentpunten daalde.

Tabel 2.1 Verdeling van de omzet van gww-hoofdaannemers, lopende prijzen, 2023-2024 (mln euro)

	Omzet uit bouwbedrijf		Omzet uit nevenactiviteit	Totale omzet
	Binnenland	Buitenland ¹		
2023	9.075	209	28	9.312
2024	8.915	135	292	9.322

Bron: EIB

Veranderingen in de samenstelling van de omzet

Tabel 2.2 laat de verdeling van de omzet zien naar marktsector, activiteit, opdrachtgevers, wijze van opdrachtverzekering en contractvorm. Resultaten moeten met enige voorzichtigheid worden beoordeeld als het gaat om het grootbedrijf. Dat er dit jaar bijvoorbeeld weinig wegenbouwers hebben meegedaan aan het onderzoek, betekent niet dat het grootbedrijf in een jaar tijd 16 procentpunten minder omzet uit wegenbouw haalt. Wel daalt dit percentage de laatste jaren gestaag. De respons varieert tussen de verschillende type gww-bedrijven en varieert daarnaast binnen de type bedrijven van jaar tot jaar. Hierdoor kunnen er dus responseffecten optreden. De onderzoeksverantwoording geeft nadere toelichting op de responsverwerking.

Aandeel nieuwbouw stijgt sterk

Het grootste deel van de omzet onder gww-hoofdaannemers werd in 2024 behaald met nieuwbouw- en herstelactiviteiten; 77% van de omzet werd behaald met dit type projecten. Dit is een stijging van 15 procentpunt t.o.v. 2023.

Omzet wegenbouw daalt en kabels en buizen stijgt

De meeste omzet werd in 2024 behaald in de marktsector wegenbouw (43%). Het aandeel van de wegenbouw in de totale omzet is gedaald. Het aandeel van kabels buizen en civiel beton in de totale omzet steeg, terwijl de grootste stijging was te zien bij overige activiteiten.

Overheden weer belangrijkste opdrachtgevers, stijging bij hoofdaannemers

De verschillende overheden waren in 2024 de belangrijkste opdrachtgevers binnen de gww. Het omzetaandeel stabiliseerde op het niveau van 40%. De omzet die uit hoofdaannemers werd verkregen steeg met zes procentpunten; hetzelfde aantal als de daling bij particulier/vereniging/stichting.

Tabel 2.2 Verdeling van de binnenlandse omzet van gww-hoofdaannemers, per grootteklasse in arbeidsjaren, 2023-2024

	< 21		21-100		> 100		Totaal	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Marktsectoren in %								
Wegenbouw	70	80	72	50	50	11	62	43
Kabels en buizen	12	7	4	31	23	11	14	17
Civiele beton	1	2	5	2	13	25	7	11
Kust en oever	3	1	8	5	7	14	6	7
Baggerwerk	0	0	3	2	0	0	1	1
Landinrichting	1	5	1	1	0	0	1	1
Overige activiteiten	13	4	6	9	6	27	8	15
Activiteiten in %								
Nieuwbouw en herstel	71	75	67	70	54	85	62	77
Onderhoud	29	25	33	30	46	15	38	23
Opdrachtgevers in %								
Overheid ¹	24	30	46	44	44	46	41	41
Bedrijven	10	11	22	26	29	27	24	23
Particulier/vereniging/stichting	5	4	1	1	13	1	8	2
Hoofdaannemers	54	47	29	25	11	22	24	30
Overige	6	3	3	3	3	4	3	3
Wijze van opdrachtverzekrijging in %								
Aanbesteding								
- openbaar	10	20	36	31	50	62	42	45
- onderhands	18	22	24	21	13	9	17	16
Enkelvoudige uitnodiging	18	18	14	6	8	14	11	10
Klantenwerk	22	17	9	15	16	1	13	9
Overige wijze	32	20	17	20	13	4	16	13
Contractvorm in %								
E&C	7	11	20	7	3	1	9	6
D&C	1	0	2	6	11	41	6	17
DBM/DBFM	0	14	0	0	3	12	1	9
Bouwteam/2-fasencontract	7	3	4	16	26	20	16	13
Traditioneel/RAW	63	52	67	61	39	9	52	39
Overig	22	20	7	10	19	17	16	16

¹ Onder overheid is begrepen rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en overige publiekrechtelijke lichamen

Bron: EIB

2.2 Ontwikkelingen in de bedrijfseconomische kencijfers

Tabel 2.3 laat de bedrijfseconomische ontwikkeling van gww-hoofdaannemers zien aan de hand van enkele kerncijfers. Deze kerncijfers geven inzicht in de financiële verhoudingen aan het einde van het boekjaar (31 december) en geven zo een inzicht in de twee verschillende perioden.

De resultaten moeten met voorzichtigheid worden beoordeeld. De respons varieert tussen de verschillende type gww-bedrijven en varieert daarnaast binnen het type bedrijven van jaar tot jaar. Hierdoor kunnen er responseffecten optreden.

Gemiddelde winstmarge daalt, volledig ten koste van het grootbedrijf

De winstmarge is in 2024 ten opzichte van 2023 met 0,7 procentpunt gedaald en is uitgekomen op 6,8%. De daling komt volledig voor rekening van het grootbedrijf, waar een daling van drie procentpunt zichtbaar was. Bij het klein- en het middenbedrijf is de winstmarge juist respectievelijk 0,3 procentpunt en 1,6 procentpunt gestegen. Het percentage gww-hoofdaannemers dat er in 2024 in slaagde winst te maken steeg licht naar 86% (2023: 85%).

Bruto omzet per werkende stijgt flink

De bruto omzet per werkende is ten opzichte van 2023 gestegen en bedraagt nu € 518.000. De stijging is over de hele linie zichtbaar, maar komt vooral voort uit het midden- en kleinbedrijf. De loonkosten per werkende zijn gestegen met €19.000 naar €87.000. De toegevoegde waarde per direct werkende is tevens sterk stegen.

Gemiddelde liquiditeit gestegen

De liquiditeit bij de gww-bedrijven is in 2024 gestegen. De stijging is alleen waarneembaar bij de current ratio, die toenam van 156% naar 168%. Gemiddeld kwamen de quick ratio op hetzelfde niveau uit als in 2023.

Solvabiliteit gestegen

De gemiddelde solvabiliteit van gww-bedrijven verbeterde ten opzichte van 2023. Het aandeel schulden in het totale vermogen steeg van 59% naar 52%.

Vermogensbeheer laat gemengde signalen zien

Het vermogensbeheer bij de gww-bedrijven laat in 2024 gemengde signalen zien. Aan de ene kant is de debiteuren- en crediteurentermijn namelijk gedaald. De termijn waarop opdrachtgevers en gww-hoofdaannemers facturen innen en betalen, bedroegen respectievelijk 27 en 34 dagen. Aan de andere kant is de omlooptijd van het vermogen opnieuw flink gestegen, naar 178 dagen (+16 dagen).

Winstgevendheid gedaald

De winstgevendheid van gww-hoofdaannemers wordt uitgedrukt in de rentabiliteit van het totaal vermogen (RTV) en eigen vermogen (REV). De RTV en REV voor de totale gww in 2024 bedroegen respectievelijk 14,1% en 27,2%. Beide zijn ten opzichte van 2023 gedaald. De daling komt vooral tot uiting bij het midden- en grootbedrijf.

Tabel 2.3 Bedrijfseconomische kencijfers van gww-hoofdaannemers, per grootteklasse in arbeidsjaren, 2023-2024

	< 21		21-100		> 100		Totaal	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Kostenstructuur in %								
Verbruik	61,5	64,6	63,5	63,8	71,9	68,6	66,3	66,1
Arbeid	17,9	16,5	19,1	16,3	14,7	17,5	16,8	16,9
- Directe loonkosten							10,9	8,9
- Indirecte loonkosten							5,4	8,0
Overig	14,1	9,6	10,9	10,0	4,8	8,1	11,4	9,3
- Afschrijvingen	4,2	2,6	2,3	3,0	0,7	1,4	1,9	2,2
- Rentekosten	0,5	0,2	0,4	0,8	0,1	0,4	0,8	0,5
- Overige kosten n.e.g. ¹	7	6,9	6,2	6,1	8,7	6,3	7,5	6,7
Diverse baten en lasten							-0,2	0,9
Resultaat voor belasting ²	6,5	6,8	6,5	8,1	8,6	5,6	7,5	6,7
Kencijfers per werkende x € 1.000								
Bruto omzet	327	475	381	519	539	547	419	518
Toegevoegde waarde	95	124	102	147	130	137	109	136
Loonkosten	58	78	65	85	79	96	68	87
Toegevoegde waarde per direct werkende	125	162	148	217	293	370	175	236
Toegevoegde waarde per € 100 direct loon	224	229	238	266	254	396	240	293
Arbeidsinkomenquote (%)	62	63	64	58	61	70	62	64
% direct werkenden	76	76	69	68	44	37	63	57
Financiële kencijfers								
<i>Liquiditeit in %</i>								
Quick ratio	164	166	141	140	142	146	145	145
Current ratio	175	189	154	181	151	164	156	168
<i>Solvabiliteit</i>								
% schulden in totaal vermogen	47	56	60	49	63	53	59	52
Ratio schulden-eigen vermogen	89	127	150	96	170	113	142	108
<i>Vermogensbeheer in dagen</i>								
Omlooptijd vermogen	161	195	185	248	182	134	178	194
Debiteurentermijn	39	55	73	66	42	12	53	27
Crediteurentermijn	49	56	80	96	50	13	61	34
Netto vermogensbeslag	15	36	33	49	15	14	22	26
<i>Rentabiliteit in %</i>								
Rentabiliteit totaal vermogen	15,7	13,7	13,8	13,4	17,7	17,3	16,2	14,1
Rentabiliteit eigen vermogen	27,7	29,9	32,6	23,9	48	33,8	38,0	27,2

1 Inclusief diverse baten en lasten

2 Indien van toepassing is op het resultaat een ondernemersloon van € 56.000 in mindering gebracht

Bron: EIB

Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek heeft tot doel inzicht te geven in de bedrijfseconomische positie van hoofdaannemingsbedrijven. Het onderzoek omvat alle bedrijven die:

- in Nederland zijn gevestigd;
- werkzaam zijn in de sector burgerlijke en utiliteitsbouw (b&u) of grond-, water- en wegenbouw (gww);
- personeel in dienst hebben en de CAO Bouw & Infra volgen. Deze bedrijven zijn geregistreerd bij APG te Amsterdam;
- bouwwerken rechtstreeks in opdracht van de opdrachtgever uitvoeren (hoofdaannemer) en/of projecten uitvoeren voor eigen rekening en risico (bouwondernemer).

De populatie voor dit onderzoek bestaat uit 2.333 b&u-bedrijven en 1.855 gww-bedrijven met een totale arbeidscapaciteit van respectievelijk 48.758 en 26.335 arbeidsjaren (verloonde mensjaren).

Elk jaar wordt informatie verzameld over het afgelopen boekjaar. De populatie wordt gevraagd informatie te geven over: (1) aantal werknemers in dienst; (2) omzetverdelingen naar marktsector, type opdrachtgevers, wijze van opdrachtverkrijging, regio; (3) resultatenrekening; en (4) balans. Bedrijven kunnen via een schriftelijke enquête hun gegevens opgeven. Daarnaast worden gegevens verzameld uit bij de Kamers van Koophandel gedeponeerde jaarrekeningen. De steekproef bestaat uit 201 b&u-bedrijven en 127 gww-bedrijven (inclusief werkmaatschappijen van grote concerns) met een gezamenlijke arbeidscapaciteit van respectievelijk 8.611 en 4.684 werkenden (inclusief meewerkende eigenaren niet in loondienst). De samenstelling van de populatie en de steekproef is weergegeven in tabel B.1. Er vindt standaard een weging van de resultaten plaats. Als maatstaf hiervoor dient de verhouding tussen het aantal arbeidsjaren in de populatie en de steekproef binnen de grootteklassen.

Met de verkregen informatie zijn schattingen gemaakt van het totaal aan omzet en vermogen van de populatie. Deze vormen de basis waarop de kengetallen zijn berekend. Bedrijven kunnen op concern- of divisieniveau hebben gerespondeerd. Dit betekent dat in de gegevens van deze respondenten werkmaatschappijen begrepen zijn die in de populatie als afzonderlijke teleenheid voorkomen. Bij vergelijkingen van jaar tot jaar moet rekening worden gehouden met veranderingen in omvang en samenstelling van de populatie en de steekproef.

Tabel B.1 Aantal hoofdaannemingsbedrijven naar sector en grootteklasse: populatie in 2024 en respons

Grootte in arbeidsjaren	B&u		Gww	
	Populatie	Respons	Populatie	Respons
≤ 10	1362	58	1408	46
11 – 20	409	52	225	34
21 – 50	333	44	157	24
51 – 100	147	26	61	12
≥ 101	82	21	34	11
Totaal	2.333	201	1.855	127

Bron: EIB

Begrippen en formules

Begrippen

- **Arbeidsinkomenquote**
Aandeel van de totale arbeidskosten in de toegevoegde waarde
- **Bruto omzet**
De waarde van de totale binnenlandse omzet, exclusief btw
- **Bruto winst**
Resultaat voor belasting vermeerderd met de betaalde rente
- **Crediteurentermijn**
Termijn waarop schulden aan leveranciers worden voldaan
- **Current ratio**
Verhouding tussen vlottende activa en kort vreemd vermogen
- **Debiteurentermijn**
Termijn waarop vorderingen op opdrachtgevers uitstaan
- **Direct werkende**
Werkende die productiegerichte werkzaamheden verricht
- **Directe loonkosten**
Kosten van direct productiegerichte werkzaamheden (inclusief ondernemersloon)
- **Diverse baten en lasten**
Saldo van opbrengsten en kosten die geen verband houden met de eigenlijke bedrijfsuitoefening
- **Eigen vermogen**
Deel van alle geldmiddelen dat niet door derden (schuldeisers) ter beschikking is gesteld
- **Loonkosten**
Arbeidskosten van alle in loondienst verrichte werkzaamheden, waarin begrepen premies sociale verzekeringen (werkgevers- en werknemersdeel), pensioenpremies en - in voorkomende gevallen - een ondernemersloon
- **Netto omzet**
Bruto omzet verminderd met de betalingen aan onderaannemers
- **Netto vermogensbeslag**
De termijn waarop per saldo in onderhanden werken geïnvesteerd vermogen vastligt
- **Netto vermogen in lopende werken**
Het saldo van voorraden, onderhanden werken en debiteuren enerzijds en crediteuren anderzijds
- **Omlooptijd van het vermogen**
Termijn waarop het totaal vermogen wordt omgezet
- **Onderhanden werk**
Waarde van in onderhanden werk vastgelegd vermogen, na aftrek van hierop ingediende termijnen (debetsaldo)

- **Ondernemersloon**
Berekende beloning voor de werkzaamheden van meewerkende eigenaren van geen rechtspersoonlijkheid bezittende ondernemingen
- **Quick ratio**
Verhouding tussen vlottende activa minus voorraden en onderhanden werk en kort vreemd vermogen
- **Ratio schulden – eigen vermogen**
Verhouding tussen schulden en eigen vermogen
- **Rentabiliteit van het eigen vermogen**
Het resultaat voor belasting in procenten van het eigen vermogen
- **Rentabiliteit van het totale vermogen**
De bruto winst in procenten van het totaal vermogen
- **Rentedekkingsratio**
De mate waarin het bedrijf genoeg inkomen genereert om rentekosten te dekken
- **Resultaat voor belasting**
Saldo van bruto omzet en kosten, verlaagd of verhoogd met het saldo van diverse baten en lasten, voor aftrek van belasting
- **Schulden**
Deel van alle geldmiddelen dat door derden (schuldeisers) ter beschikking is gesteld
- **Totaal vermogen**
Totaal van alle geldmiddelen dat in bedrijfsmiddelen is vastgelegd
- **Termijnen onderhanden werk**
Waarde van op onderhanden werk ingediende termijnen, na aftrek van de waarde van het in onderhanden werk vastgelegd vermogen (creditsaldo)
- **Toegevoegde waarde**
Totaal van lonen, salarissen, afschrijvingskosten, rentekosten en resultaat voor belasting
- **Vaste activa**
Waarde van duurzame materiële en immateriële bedrijfsmiddelen
- **Vlottende activa**
Waarde van materiële en immateriële bedrijfsmiddelen, waaruit op korte termijn de daarin vastgelegde geldmiddelen weer beschikbaar (kunnen) komen
- **Werkende**
Een persoon die als werknemer of als eigenaar (niet in loondienst) werkzaam is geweest
- **Winstmarge**
Het resultaat voor belasting in procenten van de bruto omzet

Formules

- **Arbeidsinkomenquote**
(Loonkosten / Toegevoegde waarde) x 100
- **Bruto omzet per werkende**
Bruto omzet / Aantal werkenden

- Crediteurentermijn
(Waarde van de crediteuren / Betalingen aan grondstoffen en materialen en onderaannemers) x 365
- Current ratio
(Vlottende activa / Kort vreemd vermogen) x 100
- Debiteurentermijn
(Waarde van de debiteuren / Bruto omzet) x 365
- Kort vreemd vermogen
Crediteuren + termijnen onderhanden werk + bankkrediet + overige schulden op korte termijn
- Loonkosten per werkende
Loonkosten / Aantal werkenden
- Netto omzet per werkende
(Bruto omzet – Betalingen aan onderaannemers) / Aantal werkenden
- Netto vermogensbeslag
[(Voorraden + Onderhanden werk + Debiteuren – Crediteuren) / Bruto omzet] x 365
- Omlooptijd van het vermogen
(1 / Omloopsnelheid totaal vermogen) x 365
- Quick ratio
[(Vlottende activa – Voorraden) / Kort vreemd vermogen] x 100
- Ratio schulden – eigen vermogen
(Schulden / Eigen vermogen) x 100
- Rentabiliteit eigen vermogen
(Resultaat voor belasting / Eigen vermogen) x 100
- Rentabiliteit totaal vermogen
(Bruto winst) / Totaal vermogen) x 100
- Toegevoegde waarde per werkende
(Loonkosten + Afschrijvingen + Rente + Resultaat voor belasting) / Aantal werkenden
- Vlottende activa
Voorraden + onderhanden werk + debiteuren + overige vorderingen + liquide middelen
- Winstmarge
(Resultaat voor belasting / Bruto omzet) x 100

Koninginneweg 20
1075 CX Amsterdam
t (020) 205 16 00
eib@eib.nl
www.eib.nl